

תת"ע (נתניה) 31638-09-24 - מדינת ישראל נ' XXX

תת"ע (נתניה) 31638-09-24 - מדינת ישראל נ' XXX שלום נתניה

תת"ע (נתניה) 31638-09-24

מדינת ישראל

נגד

XXX

בבית משפט השלום בנתניה

[03.03.2025]

לפני כבוד השופט בן ציון קבלר

ב"כ הנאשמת - עו"ד גואטה אריאלה

החלטה

א. כללי

XXXX(להלן: "הנאשמת"), ילידת 11.9.2006, הודתה בתאריך 18.11.24 בכתב אישום בעבירה של נהיגת רכב בשכרות בניגוד לסעיפים 39א, 62(3) ו-64ב(א)(3)א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961. על פי עובדות כתב האישום, ביום 7.6.24 באישון ליל, נהגה הנאשמת, נהגת חדשה, ברכב מסוג "סוזוקי" כשהיא תחת השפעת אלכוהול. כך, בבדיקה שנערכה לה נמצא כי בגופה ריכוז אלכוהול גבוה מן המותר בליטר אויר נשוף (פי שלוש מהמותר).

ב. תסקיר שירות המבחן והשתלשלות ההליך בתמצית

תסקיר שירות המבחן מיום 14.1.25 מפרט את נסיבותיה האישיות והמשפחתיות של הנאשמת בהרחבה. הנאשמת עלתה ארצה יחד עם אמה מXXX בגיל 11 מטעמי ציונות. האם נישאה בשנית ואביה החורג מגדלה כביתו בהעדר קשר עם אביה הביולוגי. ההורים שיתפו פעולה עם שירות המבחן באופן מלא וניכר כי המשפחה מרובת הילדים מלוכדת ומגויסת למען צורכי הנאשמת.

במרוצת השנים, הפגינה יכולות גבוהות הן במסגרות החינוך והן ביכולותיה הבינאישיות. בכיתה ט', עם פרוץ מגפת הקורונה, חזרה להתגורר בXXX יחד עם הוריה בעקבות עסקיו של אביה ומסיבות משפחתיות והמשיכה ללמוד בחטיבת הביניים באמצעות אמצעים מקוונים. לאחר שהשתלבה בכיתה י' בלימודים פרונטליים, חזרה המשפחה לארץ עקב פרוץ המלחמה בXXX.

עם חזרתה ארצה, השלימה הפערים הלימודיים בשנה אחת והיא בעלת תעודת בגרות ישראלית ואוקראינית בהצטיינות.

במהלך כיתה י"ב נרשמה לאוניברסיטה הפתוחה והייתה מיועדת לתפקיד של קשרי חוץ בצבא מאחר ודוברת חמש שפות. עקב פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", החליטה להתגייס לשירות קרבי משמעותי. בהתאם, עתידה להתגייס בחודש מרץ 2025 ליחידת "עוקץ".

כיום, משולבת במכינה קדם צבאית של הסוכנות היהודית המתמקדת בגישור בין יהודי הארץ לתפוצות. בין היתר, מגלה יכולות מנהיגות ואחראית על לוח הזמנים של עשרות חניכים, זאת כחלק מן המכינה בפנימיית "XXX" ולדיווחי הצוות מבצעת תפקידה באופן מיטבי.

הנאשמת מודה במיוחס לה, נוטלת אחריות על מעשיה, מצרה עליהם, מזהה גורמי הסיכון הן לעצמה והן לציבור משתמשי הדרך וזוהי הסתבכותה היחידה בפלילים (ליתר דיוק בעבירות תעבורה).

הנאשמת שיתפה פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, התייצבה לפגישות כנדרש ומגויסת לתהליך הטיפול. בנוסף, נבחנה אפשרות לשלבה בקבוצה ייעודית בתחום הנהיגה, אך בשל מגבלות שאינן תלויות בנאשמת, הוחלט שלא לשלבה.

בהתייחסותה לעבירה טענה, כי ביום האירוע עבדה באולם אירועים לבקשת מעסיקה ועל אף שלא חשה בטוב. במהלך המשמרת, ביקשה מהמלצרים שיביאו לה לשתות משקה קל בהעדר חוש טעם בשל מחלתה. בעת בדיקת הינשוף שנערכה לה בדרכה לביתה, הופתעה לגלות שרידי האלכוהול בגופה. לצד זאת, ציינה כי הייתה צריכה לוודא שאין אלכוהול במשקה שלה וכן לא לנהוג למשמרת בכוחות עצמה בשל מחלתה. הוסיפה, כי לא הייתה בוחרת לנהוג כך במהלך עבודתה ולסכן סביבתה ורישיון הנהיגה שמימנה בכוחות עצמה.

להתרשמות שירות המבחן, מעשה העבירה אינו משקף ערכיה והתנהלותה. בשנים לב לאמור, הומלץ לסיים עניינה בפטור ללא צו.

ג. טיעוני הצדדים לעונש בתמצית

ב"כ המאשימה ציין כי הנאשמת הייתה על סף גיל הבגירות. ציין כי הכמות היא פי שלוש המותרת על פי חוק ומדובר בעבירה חמורה ביותר ויש אפשרות כי נהיגה במצב זה תביא לפגיעה קשה ביותר. הדגיש כי מדובר בעבירה בה קיימת פסילת מינימלית. ציין כי אין לערוך פשרות בעבירות מסוג זה והפנה לפסיקה. ציין כי התסקיר חיובי המצביעה על נערה נורמטיבית, מתנדבת, מביאה הישגים טובים לשיטתו וכהגדרתו אך ציין כי אינו רואה נסיבות חריגות המביאות לסטייה מהמותר. טען כי לקיחת האחריות שלה מתחמקת. עתר שלא למצות הדין על דרך של הרשעה אך טען כי יש מקום לסיום בדרכי טיפול ועתר לפסילה בפועל וענישה צופה פני עתיד, קנס והתחייבות. בסופו של יום מדובר בהליך תעבורתי ציין שאין בו להוות כתם להמשך חייה של הנאשמת. הפנה לרע"פ 1422/06 וכן לרע"פ 2829/13.

ב"כ הנאשמת: הפנתה לתסקיר, לעובדה כי אין לה תיקים אחרים ומדובר באירוע חריג בחיי נערה מצטיינת ותורמת לחברה אשר צפויה להתגייס לתפקיד מוביל ומאתגר, ייעודי לקצונה, נערה בעלת נתונים מרשימים במיוחד, יוצאי דופן וחריגים. הפנתה גם לנסיבות האירוע מבלי להסיר אחריות מכתפי הנאשמת. טענה באריכות לעניין ההמלצות, הגישה מסמכים וכן פסיקה הנוגעת לעניינים סיום הליך בדרך של פטור ללא צו.

הגישה פסיקה מבתי משפט שונים היכן שהסתיימו הליכים פליליים בעניינם של קטינים בפטור ללא צו - כך ת"פ 7139-08-17 (בית משפט שלום לנוער בתל אביב), ת"פ 3935-10-20 מאותו בית משפט, פ"ל 37695-02-21 מבית משפט שלום לנוער בנתניה, ת"פ 18928-08-23 של בית משפט שלום לנוער באשקלון (מיום 6/1/25), ת"פ 13769-01-21 מבית משפט שלום לנוער בנצרת, וכן תת"ע 65749-02-19 מבית משפט שלום לנוער בבאר שבע. במסמכים שהוגשו ציוני תעודת בגרות, המלצה מעם המדריכה במכינה בה שוהה הנאשמת. הנאשמת:

ציינה כי לוקחת אחריות מלאה על העבירה, מתחרטת עליה, עושה כל שביכולתה להתנדב ולעזור לזולת ובכוונתה להתגייס לצבא ורואה בו מסגרת בה תוכל לתרום למדינה והן מסגרת המשך לעתידה המקצועי. ד. דיון והכרעה

הנאשמת, בגירה, נותנת את הדין לראשונה בחייה בגין עבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול. לא ניתן להקל ראש בעבירה דנא הטומנת בחובה סכנה פוטנציאלית ממשית לחיי הנהגים בכביש והולכי הרגל, וכמובן לחיי הנאשמת עצמה. מדובר ב"רעה חולה" נפוצה בקרב הציבור כולו לרבות בני הנוער וישנו אינטרס ציבורי מובהק בניסיון למגרה תוך אמירה ברורה.

הסכנה מקבלת משנה תוקף עת המדובר בבני נוער שהינם מטבע הדברים, נהגים "חדשים" והכוונה למי שאינם רגילים בשנים רבות של נהיגה. עבירה שכזו בצירוף נהגת חסרת ניסיון וצעירה לימים יכולה להוביל לתסריט בלהות ולפגיעות חמורות בנפש ורכוש תוך כדי ביצוע עבירות חמורות פי כמה וכמה. לצד זאת בבית משפט לנוער עסקינן והמחוקק מצא לנכון להבדיל מספר עבירות תעבורה ולשייכן לבית משפט לנוער תחת בית משפט "רגיל" לתעבורה והמסר הוא כי יש להעביר ההליך מבעד למסננת המשפטית הנוהגת בבית משפט לנוער - מקום שם השיקום הוא ערך מרכזי ונכסף.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט אלרון ברע"פ 8713-01-25 מדינת ישראל נ' פלונית (להלן: "רע"פ פלונית") שניתן אך לאחרונה ביום 23.1.25:

"..כשם שביחס לכל עבירה, מאפייניה הם בעלי חשיבות לבחינת אי-הרשעת הנאשם; כך גם מובן כי יש להתייחס למאפייני עבירות תעבורה, במסגרת בחינה אינדיבידואלית של כל מקרה לגופו. כך למשל, סביר כי במסגרת בחינת אי-הרשעת נאשם, יינתן משקל להיבטים כמו קיומו של מרשם תעבורתי נפרד אשר, ככל הנראה, מזיק פחות לשיקום הנאשם ושילובו בחברה; ולכך שישנו קושי להפעיל "אמצעי תיקון" במקרה של אי-הרשעה. כל זאת כאמור, בגדרי שיקול הדעת המסור לבית המשפט בכל מקרה ומקרה.

באורח דומה, כשם שישנה ציפיה כללית כי שיקום נאשם יתאם לעבירות שאותן ביצע, שכן, לא דומה שיקום עבריין מין לשיקום עבריין שביצע עבירות כלכליות (ראו, למשל, ע"פ 2212/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (21.6.2017); ע"פ 200/13 ברמן נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (5.2.2014)). כך, מתבקש כי גם בבחינת אי-הרשעה בעבירות תעבורה יינתן משקל להליך שיקום הממוקד בטיפול הקשור לעבירות אלו, ולהיפך. נתתי דעתי לנסיבותיה האישיות של הנאשמת כפי שהובאו בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה. תסקיר שהוא בהחלט חריג - ולטובה.

הנאשמת עלתה ארצה בצעירותה והשתלבה בכלל המישורים באופן מיטיבי. בהמשך, בנערותה, הועתק מקום מגוריה לXXXXעד לחזרתה ארצה כמתואר. על אף האמור והקשיים הנלווים, השלימה בגרות מלאה בשתי מדינות שונות, האחת בהצטיינות.

בין לבין, הנאשמת בגרה ומאז ביצוע העבירה משמרת תפקוד תקין ואף למעלה מזאת. בין היתר, השתלבה במכינה קדם צבאית בהצלחה ועל אף שסופחה לתפקיד של קשרי חוץ בגין ידע נרחב בשפות, החליטה ממניעי ציונות להתגייס לתפקיד קרבי בצה"ל, וכך אכן עתיד להיות.

אין חולק, כי נתונה האישיים ותפקודה מעוררי השתאות. קשייו של עולה חדש לארץ, לא כל שכן כמתואר כאן מורכבים ומשתרעים על פני שלל תחומים - הנאשמת לא נתנה לעובדה זו להפריע לה להכות כאן שורשים במלוא העוז ולשגשג בכל תחום בו היא משתתפת. לא נתנה לעובדה כי עלתה בגיל 11, גיל מאוחר יחסית, להפריע לה להשתלב כאילו נולדה בארץ, לא לעובדה שנאלצה לעזוב בעקבות משפחתה עקב מגפת הקורונה ואם לא די בתלאות אלו - הנה הגיעה המלחמה עד לפתח ביתה בXX-שבה לארץ - והנה גם כאן מלחמה. היא מודה במיוחד לה, נטלה אחריות על מעשיה, הצרה עליהם ומבינה הסיכון הטמון בהם. הלכה למעשה ביצעה כל אשר נדרש ממנה ושיתפה פעולה עם שירות המבחן באופן מלא.

עוד אדגיש כי זוהי הסתבכותה הראשונה והיחידה והיא נעדרת כל עבר פלילי ותעבורתי. מאז (ולפני) ביצוע המעשים לא נפתחו בעניינה תיקים חדשים, דבר המלמד על כך כי מדובר באירוע שאינו מעיד על אופיה של הנאשמת, אירוע חד פעמי, מעידה, וכי אכן הפנימה לקחיה והשכילה שלא להסתבך בפלילים שוב. בשנים לב לאמור, המליץ שירות המבחן באופן חריג לסיים עניינה ללא צו.

עת מוגש תסקיר שכזה לא על נקלה יסטה ממנו בית המשפט ויש לתמוך סטייה שכזו ובנימוקים של ממש, כפי שצוין ע"פ 2648/18 : "... נקבע כי בשל החשיבות המוגברת שיש לייחס לאלמנט השיקום בכל הנוגע לנאשמים קטינים, יש לתת בעניינם: "משנה תוקף להמלצת שירות המבחן" וכן כי: "אל לו לבית המשפט לסטות מהמלצת שירות המבחן כאשר יש בנמצא אופק שיקומי, אלא מטעמים כבדי משקל" (ראו: ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד סג(1) 752, 767-768 (2009) (להלן: "מדינת ישראל נ' פלוני"); ע"פ 7113/08 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (15.12.2008)).

עמדת המאשימה להשתת דרכי טיפול מבוססת ואף הגיונית. עם זאת, בשנים לב להתנהלותה המיטיבה של הנאשמת כאמור לעיל, סבורני כי ניתן ללכת כברת דרך לקראתה ולאמץ המלצת תסקיר שירות המבחן. לעיתים הליך עיבוד העבירה, ושוב אדגיש כי בכוונת מכוון מופנים תיקים אלו אל בית משפט לנוער, מהווה כשלעצמו מיצוי הליך משפטי.

כן מצאתי להפנות לתימוכין שהציגה ההגנה בעתירתה בעבירות חמורות יותר מענייננו בהן הסתיים ההליך המשפטי בפטור ללא צו. (ראה לדוגמה בעבירות אלימות: תפ"ע 13769-01-21, ת"פ 18928-08-23; בעבירות סמים 3935-10-20 ובעבירות רכוש והתפרצויות ת"פ 18093-12-20 ות"פ 7139-08-17) ועוד אפנה לת"פ 36609-12-17 של בית משפט זה (כב' סגנית השיאה ליזי פרוינד) שם הסתיים עניינו של נאשם שהודה במספר עבירות רכוש ואלימות בפטור ללא צו.

סוף דבר -

פטור ללא צו שמור למקרים בהם אל מול חומרת עבירה בוצע הליך שיקומי כה מרשים, או שהנסיבות כה מחייבות ציון לשבח ששוחקים הדברים את חומרת העבירה ובמקבילית הכוחות בין החומרה והשיקום ידו של האחרונה גוברת בצורה מכרעת. במקרים שכאלו, אין זה ראוי להחתיים ולהכתיים את גיליון הרישום הפלילי ואף לא התעבורתי של הנאשם בבחינת אינטרס הציבור ואינטרס הפרט המתמזגים אלי רצון לחזק את הנאשם והעברת מסר אליו ואף לאחרים כי לדין גמישות ולצדק נוכחות בהליך שכזה.

בסיכומם של דברים, מבלי להקל ראש בחומרת העבירה, על רקע נסיבותיה יוצאות הדופן, נתוניה המרשימים ביותר, ניקיון המרשם הפלילי והתעבורתי של הנאשמת, תפקודה המיטיב, עתידה המזהיר, אם ניתן לתארו ככזה כעולה מכל המפורט, שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול, המלצת שירות המבחן ושמיעת ב"כ הצדדים והנאשמת - הגעתי לכלל מסקנה כי עניינה מתאים לסיום ללא צו - דהיינו יש לפטור עניינה ללא צו, בהתאם לסעיף 24 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971.

ניתנה והודעה היום ג' אדר תשפ"ה, 03/03/2025 במעמד הנוכחים.

בן ציון קבלר, שופט

ב"כ המאשימה:

אבקש לקבל העתק מ

[פרוטוקול הושמט]

·

ניתנה והודעה היום ג' אדר תשפ"ה, 03/03/2025 במעמד הנוכחים.